

KURJER WARSZAWSKI.

D. 25. Września. — Rok 1841.
Sobota.

№ 255.

Intro, S. Władysław.
Wschód słońca: g. 6, m. 4; zach. g. 5, m. 56.

W kościele XX. *Karmelitów bosych* na Krak-Przed: intro jako w Niedzielę między oktawą Śtej Tekli, odbywać się będzie uroczyste Nabożeństwo z wystawieniem N. SAKRAMENTU, kazaniami i procesjami. Także intro w Kościele XX. *Bernardynów* na Krak-Przed: przypada uroczystość Błogo: Władysława Wyanawcy, odbywać się będzie z Odpustem, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, z kazaniami i procesjami.

URAZ JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

Do Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem.

Uznawszy stosownym ustanowić 1832 r. w Naszej Radzie Państwa osobny Departament do spraw Królestwa Polskiego, w którym rozpoznawane są wszelkie ważniejsze sprawy dotyczące się tegoż Królestwa, znajdujemy dalsze istnienie oddzielnej Rady Stanu w Królestwie nieodpowiadającym obecnemu położeniu rzeczy, a gdy przytem zachodzi niezbędna potrzeba oprócz Sądownictwa w ostatniej Instancji na gruntowniejszej podstawie. Postanowiliśmy, w miejsce dotychczasowych: Rady Stanu Królestwa i Izby Sądu Najwyższego, które oddać istnieć przestają, utworzyć dla całego Królestwa Polskiego, w Warszawie, dwa Departamenty Rządzącego Senatu, nosić mające podług dalszych z porządku liczb, nazwanie: 9go i 10go, niemniej ustanowić Ogólne Zebranie Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu. W skutek czego, wydanym w dniu dzisiejszym do Rządzącego Senatu Ukazem Rozkazaliśmy i niniejszym Rozkazujemy: 1) Ogólne Zebranie Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu, rozpoznawać będzie wszelkie sprawy, jakie podziśdzien do atrybucji Rady Stanu Królestwa należały, z wyłączeniem wszakże budżetu przychodów i wydatków, przedstawiać się od budżetu mającego pod zatwierdzenie Nasze wprost przez Departament do Spraw Królestwa Pols: w Radzie Państwa, tudzież sprawozdań naczelnie kierujących rozważaniami gałęziami zarządu krajowego, których rozważaniem powierzonym zostaje Radzie Administracyjnej. Sposób odbywania posiedzeń w Ogólnem Zebraniu, znoszenia się onego z innymi Władzami, niemniej załatwiania czynności w onem, ma być w zupełności ten sam, jaki był przepisany dla Rady Stanu Królestwa. 2) Heroldja Królestwa, zatrzymuje we wnętrzną swą organizacją i jako osobna Instytucja pozostawioną jest przy Ogólnem Zebraniu Warszawa: Departamentów Rządzącego Senatu, w tych samych z nim stosunkach, w których znajdowała się z Ra-

da Stanu. 3) 9ty Departament Rządzącego Senatu wstępuje w atrybucje, jakie Izbie Sądu Najwyższego służyły. Wszelkie zatem sprawy do niej należące, rozstrzygane oddać być mają w Departamencie ostatecznie, podług praw i przepisów dla tejże Izby postanowionych. Samo zaś dalsze wyznaczenie, że wyroki Departamentu żadnemu rozpoznawaniu nie ulegają, i że żadne od nich odwołanie, ani drogą apelacji, ani rekursu miejsca mieć nie może. 4) Dziesiąty Departament Rządzącego Senatu, rozpoznawać ma sprawy kryminalne. Atrybucje i zakres władzy onego, oznaczone będą w wydad się mającym prawie karnem. Tymczasowie zaś wszelkie podziśdzien istniejące w tej mierze przepisy, moc obowiązującą zachowują. 5) Ogólne zebranie Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu, zostaje pod prezydencją Namiestnika Naszego w Królestwie, i składa się z Senatorów mianowanych przez Nas, z pomiedzy osób pierwszych 3ch klass. 6) W ogólnem zebraniu Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu, zasiadać także mają z urzędu swego Członkowie Rady Administracji i Warszawski Woenny Gubernator. 7) Departamentu Warszawskiego Rządzącego Senatu, składać się mają z Senatorów, a oprócz tego, na ten jeden raz, i z innych osób wezwanych przez Nas do pełnienia obowiązków takowego Urzędu; podział onych po Departamentach następować ma corocznie, w skutek wyrażenia Naszego, na przedstawienie Namiestnika Królestwa. 8) Departamentu Warszawskiego Rządzącego Senatu, mogą w miarę potrzeby być podzielone na 2 lub więcej Wydziałów. Skład Wydziałów i sposób postępowania w nich będzie ten sam, jak i w samych Departamentach. 9) Dla każdego z Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu i dla każdego onychże Wydziałów, wyznaczony będzie przez Nas corocznie Prezydium, a to na przedstawienie Namiestnika Naszego w Królestwie. 10) W razie nieobecności Namiestnika dla choroby lub innej przeszkody, obowiązki Prezesa w Ogólnem Zebraniu Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu, pełnić będzie podług uznania Namiestnika, jeden z Prezydium w Departamencie lub Wydziale, albo Prezes Heroldji. 11) Senatorowie Ogólnego Zebrania Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu, używać mają wszelkich praw i prerogatyw, służących innym Senatorom Naszego Państwa. Pełniący zaś obowiązki Urzędu Senatora, przy odsądzeniu spraw w Departamentach Warszawskich Rządzącego Senatu, mają głos stanowczy na równi z Senatorami. 12) Ministrowi Sprawiedliwości, jako Jenerał Prokuratorowi, udzielane będą krótkie Statystyczne Wykazy, dotyczące się

Sądownictwa w Królestwie, z końcem każdego roku; udzielane mu również być mają Stany służby Urzędników, składających Departamenta Warszaw: Rządzącego Senatu i Ogólne onych Zebranie. Wkładając na Was wykonanie niniejszej woli Naszej i ogłoszenie onej w Dzienniku Praw, mieć chcemy, aby projekta Ukazów niezbędnych dla dalszego rozwinięcia skreślonych tu głównych zasad przedstawione były po ich ułożeniu do zatwierdzenia Naszego. — Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano MIŁOŁAJ. Warszawa, dnia 6 (18) Wrześ. 1841 r. Za zgodność tłumaczenia: Minister Sekr. Stanu, (podpi.) Ig. Turkull.

Akt przez Jerzego Seumana zeznany, mocą którego zapisał wszelkie przychody z całego swego majątku, tymże aktem wyzszegożnionego, na fundusz dla Instytutu *Mensjonarzy* w Królestwie *Saskiem*, w gminie *Hernhuckiej* istniejącego, z zastrzeżeniem aby były przeznaczane jedynie dla osób które z powyższego Instytutu w Królestwie Polskiem znajdują się, Rada Administracyjna zatwierdziła. — Miło nam jest oznajmić lubo nikom *stowiańskiej mowy*, iż wkrótce wyjdzie z pod prasy Drukarni Banku Polskiego, Książka niewielkiej wprawdzie objętości, użyteczności wszakże niemałej, pod napisem: *Nomenklatura Architektoniczna czyli Słownik powodowany (raisoné) Cieslianych polskich wyrazów*, przez Karola *Podczaszyńskiego*, znanomego w piśmiennictwie naszym Autora *Początków Architektury*. — D. B. raczyła złożyć 2 hafty kanwową robotą, na cegielkę nowo budującego się domu na *Szkółę Tow: Dobr: i Ochronę Nadwiślań*; za który to dar łaskawy, Dozór Szkoły uprzejmie składa podziękowanie. Na korzyść Ochrony ubogich dziełak na Pradze, złożono 6 Exemplarzy *dzietka dla młodzieży*. — Wczoraj o 3ciej z południa deszcz iakby maiowy, stał się bardzo pomocy zasiewom rolniczym; były i mocne grzmoty, co o tej porze zdarza się rzadko. — Wczoraj w Teatrze *Rozmaitości* przywołani, po *Drażliwym położeniu*, Wszyscy; po *Tegomi trzeba*, JP. *Jasiński*; po *Szpitalu Warjatów*, JPanna *Paulina Riwoli* i JP. *Zółkowski* po 2 kroć. — Kurs wczorajszy: Dukaty holenderskie zł. od 19 gr. 17 do 19 gr. 19. Listy zastawne zł. od 97 gr. 10, do 97 gr. 15. Listy zastawne nowe zł. od 96 gr. 12 do 96 gr. 15; kupon zł. 1 gr. 1/3. —

Łaskawi Prenumerujący Kurjera Warsz: w Kantorze P. *Rajcha* przy ulicy Chłodnej, odtąd raczą z dniem 1m Październi: na to Pismo zaprenumerować w Kantorze P. *Schmidla* przy ulicy Elektoralnej.

Anglja. — Królowa 14go b. m. odbyła w *Windsorze* posiedzenie Rady tajnej, na której odbierano przysięgi od nowo przybranych Członków tejże rady. — Dotychczas nie wiadomo z pewnością komu przeznaczone są Poselstwa w *Paryżu* i *Wiedniu*, iakoteż Urząd Gubernatora, Indji wschodnich. — P. *Robert Peel* (Pil) ma zażądać od Parlamentu, aby zaciągniono nową pożyczkę 160 milionów zł. — W *Manszestrze* zbankrutował znowu znaczny dom handlowy na 4 miliony zł. — Z miast fabrycznych ciągle dochodzą smutne wiadomości. W *Stokporcie* 2000 robotników zostaje bez chleba.

Francja. — Zwołanie Sądu izby Parów na 21 b. m., ma na celu sądenie uwięzionego czeladnika introligatorskiego 23-letniego Jana *Mikolaia Papparta*, który 13go b. m., w chwili gdy 17ty pułk piechoty linjowej wmaszerował do *Paryża*, strzelił z pistoletu do Xcia *Aunale* (Omal); niektórzy mówią, że do Xcia *Orleańskiego*. Szczęściem kula nie ugodziła nikogo z ludzi, tylko koń Podpułkownika *Vaillant* (Walian) legł na miejscu, a inny koń został raniiony. Xcie *Nemours* (Nemur) za usłyszeniem wystrzału, zsiadł na chwilę aby dowiedzieć się o stanie Podpułkownika *Walian*. Xięta *Orleański* i *Nemur* wzięli zaraz swego brata Xcia *Omal* w środek i spokojnie z nim odbyli dalszy pochód. Lud głośno wykrzykiwał: »Niech żyje Król! niech żyją Królewiczowie!« iakby na znak protestacji przeciwko niecnemu zamachowi. *Pappart* z początku stawiał żywy opór, lecz widząc się w rękach gwardzystów municyp: zaczął płakać i zemglał. Przy pierwszym wysłuchaniu miał przyznać się do zbrodni i żałować, że chybił; później iednak wypierał się wszystkiego. Osadzono go w więzieniu, w którym zostawali *Fieski*, *Alibo* i *Darmes*. Xięże *Omal* usłyszawszy wystrzał, rzekł z zimną kwią do swoich braci: »Zdać się, iż zaczęłam nabierać znaczenia, gdyż mnie chcą zabić.« *Pappart* służył kiedyś w pułku 17ym i został raniiony w

czasie zaburzeń w *Lugdunie*. Później wrócił do swego rzemiosła, ale oddał się pijaństwu, był leniwy i utrzymywał się kosztem praczki, z którą zostawał w stosunkach, a której przyrzekał, że ją zaślubi. *Pappart* kiedy nie jest pijany okazuje charakter ponury i odstręczający; po pijaństwie zaś według zeznania jego praczki, może odważyć się na wszystko. O polityce nie rozmawiał nigdy, mimo to widoczną jest rzeczą, iż należy do tajnego towarzystwa. Re Wizja odbyta w jego mieszkaniu nie odniosła żadnego skutku; rzecz dziwna, iż nad jego kominem znaleziono portret Xcia *Orleańskiego* obok portretu *Napoleona*. Przez 5 lat od r. 1834 do 1839 osadzony był w więzieniu na prowinacji za kradzież. Po wysiedzeniu kary przybył do *Paryża*, gdzie odznaczał się dzikością charakteru; w czasie białki za rogatkami zadał swemu przeciwnikowi 2-krotny cios nożem, za co musiał na nowo powędrować do więzienia. Jego proces prędko będzie rozstrzygnięty. — Od kilku dni patroli muszą często rozprędać tłumy wyrobników którzy na placach zgromadzają się i przybierają postawę groźną; nie ma jednak obawy o wybuch ważnych rozruchów. 15go b. m. na placu Sgo ANTONIEGO tłum ludu nie chciał dozwolnić policyi aresztować 4ch młodych ludzi, którzy są podejrzani iż *Pappartowi* chcieli ułatwić ucieczkę; za przywołaniem siły zbrojnej przywrócono porządek. — Nieiaki *Ricaud* (Ryko) miał przyczynić się do ocalenia Xcia *Omal*, gdyż widząc *Papparta* wymierzającego pistolet, szarpnął jego rękę i tym sposobem przeszkodził niecnemu zamachowi. — W *Makon* przyszło do krwawej walki między wojskiem, a tamiecznemi robotnikami portowemi, którzy dźwiganie ciężarów w porcie przywłaszczyli sobie za monopoligdy wicherzyciele ognia dali na wojsko, wzajemnie poczęstowano ich ogniem karabinowym, kilka osób zostało zabitych, reszta uciekła; śledztwo urzędowe rozpoczęto. — Kanclerz izby Parów zwołał na 21go b. m. Sąd teżże dla wytoczenia procesu świeżo aresztowanemu politycznemu przestępcy. — W tych dniach aresztowano u kupca win w *Paryżu* 20 podejrzanych osób. — Zaburzenia w *Clermont* (Klermą) zaczynają niepokoić, wicherzyciele

zdołali zdobyć magazyn prochu, oraz wszelkie akty miejskie, które spalili na placu publicznym. Tak ze strony wojska, iako też ze strony ludu kilka osób jest zabitych lub ranionych. Depesza telegraficzna donosi wszakże, iż 13go b. m. spokojność w tamiecznym mieście była znowu przywróconą, wojsko obsadziło punkty znaczniejsze, a pobieranie podatków u rogatek niedoznawało więcej przeszkody). — I w *Riom* zaszły niespokojności. — Rozporządzeniem Królewskim z dnia 9go b. m. Hrabia *S. Aulaire* (S. Oler) mianowany Posłem nadzwyczajnym przy dworze Angielskim, Hrabia *Flahault* (Flahol) Posłem przy dworze Austrjact, a *P. Salvady* Posłem w *Madrycie*. — 15go b. m. ogłoszono na giełdzie paryzkiej o śmierci Xęcia *Bordeaux* (Bordo).

Niemcy. — Król Pruski ofiarował dla ubogich w *Wrocławiu* 3,200 zł., a Królowa na tenże cel ofiarowała 3,000 zł. — Na placu giełdy w *Hadze* ma być wzniesiony posąg *Rembrandta*. — Sławny Fortepjanista *Liszt* bawi w *Frankfortcie n. M.*

Turecja. — 28go z. m. pożar wybuchł w *Stambule*, zniszczył 400 domów. — Stan zdrowia stolicy jest zaspokajający. — Sultan na rewji odbytej 26go z. m. na placu *Haidar Basza*, przyjmował w swoim namiocie ciała dyplomatyczne, któremu oświadczył, iż za przywróceniem spokojności w krain, stara się pomnożyć w nim zmiany dla jego dobra.

Rozmaitości. — Dla Pana *Gannal* sławnego balsamatora ciał umarłych, epoka roku w której najmniej chorych umiera jest porą martwą. — Profesor *Desdowits z Bourg la Reine* (Bur la Ren) we *Francji*, doniósł Akademji *Paryzkiej*, że dnia 8go b. m. o godz. 9tej wieczorem uważał na części wschodniej nieba kulę ognistą. (Zwracamy uwagę Czytelników, żeśmy o podobnym fenomenie widzianym w Warszawie dnia 6go b. m. w Nrze 238 Kurjera Warsz. wspomnieli). Biegł on także w kierunku wschodnim. — Pierwszy człowiek, któremu sławny *Jenner* zaszczerpił ospę krowią, życie ieszcze w Angliji; nazywa się *Bhipps* i pracuje iako ogródnik u potomków *Jennera*. — Długa nieobecność Panny *Raszel* w *Paryżu*, po-

dała sposobność młodej Artystce Pannie *Maxym* przedstawienia kilka pomyslnych wystąpień w pierwszym teatrze *francuz.* Jej przedstawienie ról głównych w *Fedrze* i *Cynnie* Kornela, zjednały iak najżywsze oklaski, tak iż Teate francuz: co do ról traicznych nie będzie potrzebował jedynie założyć od Panny *Roszel.* — Młodość jest niebezpiecznym ształem, starość nudnem wytrzeźwieniem.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Sołomka Jenerał z Petersburga; Moraczyński Pułko: z Kiele; Cielecki Jut: Sedz: Try: z Dobrego; Szczerbiński Józ: Refen: Sta: z Cieplic; Jaźwiński Fran: Ref: Sta: z Gdańska; Abramowicz Pułk: z Łowicza; Nowaczek Wirtuoz Basetlista z Zagranicy; Glika Joz: Dz: z Łowicza; Izdebski Gra: Dz: z Spatkowa; Stokowski Sta: Dz: z Częstuniewa; Stamirowski Aug: Dz: z Stamirowa; Wodzicki Włady: Dz: z Wawrowie; Semiiński Józ: Dzie: z Krasie; D-browolski Anto: Dzie: z Lisicy; Kraiewski Art: Dra: z Siedlec.

DOMIESIENIA.

Potrzeba jest w iak najkrótszym czasie **OWCZARZA** praktycznego, któryby znał dokładnie hodowanie Owiec poprawnych czyli hiszpańskich i podjął się dyrygować dużą Owczarnią od 10 do 30,000 sztuk, w południowej Rossji. Dalszą wiadomość powziąć można przy ulicy Oboznej Nro 2766 lit: C, u P. Radomskiego.

W Lasach należących do Dóbr Ludwinowo w Gubernji Augustowskiej, w Ohwodzie Kalwaryjskim, **BRZEWO** w cięciach kilkol-tuich, jest do sprzedania z wolnej ręki. Wiadomość u mieszkańca pod Nrem 371 przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście, na 2gim piątrze od frontu.

KOCZ w najlepszym stanie z fordeklem z okienkami, z frankami i ośmiu kofami, jest do sprzedania w Domu Nr 1076, przy ulicy Królewskiej: o cenie dowiedzieć się można u Siodlarza Tyslera w dziedzińcu.

Przy ulicy Leszno Nro 713, z powodu wyjazdu na prowincją, jest do wynajęcia **LOKAL** na dole od frontu, składający się z 3ch Pokoi, Kuchni, Piwnicy, Drwalni i Strychu. Blizsza wiadomość u Właściciela tegoż Domu.

Przy ulicy Chmielnej pod Nr 1530, w Domu Lewickiego, jest do sprzedania za bardzo mieraą cenę, **FORTEPIAN** mahoniowy w dobrym stanie.

KSIĄZKA Legitymacyjna Antoniego Vieweger, zaginęła; Znalazca raczy ją oddać do Komisarza Cyr: 2go.

KSIĄZKA Legitymacyjna Marjanny Kowalskiej, zaginęła; Znalazca raczy ją oddać do Cyrkułu 10go.

KOCZ nowy lekki z fordeklem jest do sprzedania w Hotelu Angielskim przy ulicy Wierzbowej, wchodząc od Trębackiej; o cenie dowiedzieć się można tamże u Szwajcara.

PASZPORT Wilhelma *Siebert*, Introligatora z Liebstadt, zaginął; Znalazca raczy go oddać Właścicielowi do Zaiazdu Furmańskiego przy ulicy Bednarskiej.

Kto ma do zbycia nowy a choćby używany, lecz w dobrym stanie **KOCZYK** lekki na dwie osoby, starannie zrobiony, lecz z wycieczajuch, uważając, żeby niezbyt krótki i wierzch gdy podniesiony będzie, ażeby wygodnie w kapeluszu bez przechylania się można było siedzieć osobie wzrostu średniego; ten niech się zgłosi pod Nr 1szy do Hotelu Wileńskiego, przed dniem 26 b. m., gdyż potrzebujący wkrótce wyjeżdża.

Jest okazja do **MOSKWI** na **BRZEŚĆ LITEWSKI**, wygodnym koczem, na wspólny koszt. Wiadomość na Nowem-Mieście Nr 345, na 2em piątrze, a to najdalej do dnia 1go Października.

KSIĄZKA Legitymacyjna Adeli Zaleskiej, zaginęła; Znalazca raczy ją oddać do Komisarza Cyr: 2go.

W tych dniach zginął **PIES** Wylęzł duży, kasztanowaty, gładki, z krótkimi uszami. Znalazca zechce go odprowadzić pod Nr 1777 przy ulicy Sto-Jerskiej, do Struza za nagrodą; kto by go zaś zatrzymywał nieprawnie, do odpowiedzialności pociągnięty będzie z osoby.

Dziś rano ciepła stopni 4. Wczoraj w południe 14.
TEATR WIELKI. Jutro, *Cyrulik Sewilski* i 23 raz Balet *Opiekun oszukany.*

TEATR BOZMAITOSCI. Jutro 8 raz *Mitós* i *Gro.* Jutro w Ogrodzie *Ohma*, za Wołskiem Rogatkami, **WIELKA MUZYKALNA ZABAWA.**

Jutro w Powązkach w Oranżerji, grać będzie **MUZYKA**; gdzie wszelkich Potraw i Napoiów przy rychłej usłudze dostać można.

Dziś wieczorem w Kawiarni pod Koptiuszkiem przy ulicy Długiej Nr 550, P. *Rajczak* grać będzie; oraz wszelkich potraw i napoiów dostać można.

Dziś wieczorem w Kawiarni w Domu Szamb: Nowakowskiego, przy ulicy Długiej, na 1em piątrze, **KWINTET JP. Kubełki**, odegra różne kompozycje muzyczne.

Jutro w Handlu *Majewskiego* przy ulicy Bednarskiej na śniadanie: Zaiąg, Kaczkki, Comber, Mostek ciepły, Polędwica, Zrazy, Szynclę, Kotlety, Potrawa, Flaki etc.

Jutro w domu W. Łągiewnickiej, obok Batusza, pod Nr 463 w Oficyynie, na Śniadanie: **KOLEJONY**, litewskie i inne Potrawy. *Karasińska.*